

Εντολή από Βρυξέλλες για μέτρα – σοκ

Εντολή για πρόσθετα σκληρά μέτρα δημοσιονομικής λιτότητας, τα οποία περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων τη μείωση των μισθών του ευρύτερου δημόσιου τομέα, την κατάργηση- και όχι απλώς τη μείωση- επιδομάτων, το ψαλίδισμα των μεγαλύτερων συντάξεων και το ολοκληρωτικό πάγωμα των προσλήψεων, δίνει η Κομισιόν στην ελληνική κυβέρνηση.

Μάλιστα - και ενώ φουντώνουν τα σενάρια για ευρωπαϊκή βοήθεια προς τη χώρα μας σε περίπτωση ακόμα χειρότερων εξελίξεων στις αγορές - παρέχει διορία μόλις ενός μήνα για την κοινοποίησή τους στις Βρυξέλλες και δύο μηνών για την εφαρμογή τους. Οι εντολές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θα ανακοινωθούν επισήμως την Τετάρτη (3 Φεβρουαρίου) και πρόκειται να υιοθετηθούν από το ECOFIN που θα πραγματοποιηθεί στις 15 του ερχόμενου μήνα, στο πλαίσιο της υπαγωγής της Ελλάδας στο τρίτο στάδιο της επιτήρησης. Οι Βρυξέλλες με την απόφασή τους - την οποία αποκαλύπτουν «ΤΑ ΝΕΑ»- απορρίπτουν ουσιαστικά το Πρόγραμμα Σταθερότητας που υπέβαλε το οικονομικό επιτελείο ως ανεπαρκές για τη μείωση του ελλείμματος, έστω και κατά 3,5 ποσοστιαίες μονάδες το 2010, αλλά και την επίτευξη του τελικού στόχου για μείωση του ελλείμματος κάτω από το 3% μέχρι το τέλος του 2012. Αξίζει να σημειωθεί ότι για πρώτη φορά γίνεται ευθεία αναφορά στα προβλήματα που δημιουργεί η δημοσιονομική αδυναμία της Ελλάδας στην ευρωζώνη: γι' αυτόν τον λόγο - και καθώς στις Βρυξέλλες υπάρχει πλέον ο φόβος ότι η περίπτωση της χώρας μας θα μπορούσε να λειτουργήσει ως ντόμινο - τίθεται και χαμηλό πλαφόν στον δανεισμό, στον οποίο επιτρέπεται να προβεί η χώρα για κάθε έτος (2010, 2011 και 2012).

Η Επιτροπή, όπως αναμενόταν άλλωστε μετά και τις σχετικές δηλώσεις τόσο του προέδρου της κ. Μπαρόζο όσο και του προέδρου του Γιουρογκρούπ κ. Γιούνκερ, έχει σαφέστατα ξεφύγει με το κείμενό της από τη μορφή των συνήθων συστάσεων, όπως ήταν η περίπτωση στα προηγούμενα στάδια της επιτήρησης για το υπερβολικό έλλειμμα. **Έχει πλέον περάσει στο στάδιο των εντολών, χωρίς να αφήνει περιθώρια παρεκτροπής από το ενδιαφερόμενο κράτος-μέλος (στη συγκεκριμένη περίπτωση την Ελλάδα).** Δεν γίνεται ωστόσο καμιά αναφορά στο τι θα συμβεί στην περίπτωση που η Ελλάδα δεν συμμορφωθεί- προφανώς, όπως έλεγαν κοινοτικές πηγές, επειδή οι κυρώσεις δεν προβλέπονται ούτε από τη Συνθήκη της Λισαβώνας. Παρ' όλα αυτά, γίνονται υπαινιγμοί για τον ρόλο που μπορεί να παίξουν οι διεθνείς αγορές, κάτι που παραπέμπει ευθέως σε τιμωρία της Ελλάδας...

Οι παρενέργειες.

Οι εντολές των Βρυξελλών θα έχουν προφανείς πολιτικές συνέπειες. Κατ' αρχάς, σε άμεσο χρόνο θα φέρουν σε εξαιρετικά δύσκολη θέση τον Πρωθυπουργό Γιώργο Παπανδρέου, ο οποίος- όπως έλεγαν κοινοτικές πηγές- θα προσέλθει στη Σύνοδο Κορυφής της 11ης Φεβρουαρίου περίπου ως ηγέτης υπό επιτροπεία. Δεύτερον, το οικονομικό επιτελείο θα χρεωθεί, εντός κι εκτός κυβέρνησης, την ουσιαστική απόρριψη του Προγράμματος Σταθερότητας, το οποίο υποτίθεται ότι έγινε με τη στενή συνεργασία και καθοδήγηση τεχνοκρατών της Κομισιόν. Το κυριότερο όμως

είναι ότι η ελληνική κυβέρνηση θα βρεθεί μπροστά σε ένα αδυσώπητο δίλημμα και έχοντας ελάχιστο χρόνο να αποφασίσει: ή θα υπακούσει στις εντολές για άνευ προηγουμένου λιτότητα- που ούτε καν η Ιρλανδία δεν έχει εφαρμόσει- και θα αντιμετωπίσει το ενδεχόμενο γενικευμένης κοινωνικής αναταραχής ή θα αρνηθεί να εφαρμόσει τις εντολές- ή κάποιες από αυτές- και θα τιμωρηθεί από τις αγορές.

Μέχρι τις 15 Μαΐου η ελληνική κυβέρνηση θα πρέπει να έχει εφαρμόσει μια σειρά πρόσθετων μέτρων κυρίως στον τομέα των δαπανών, αλλά και των εσόδων. Μεταξύ αυτών:

ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ

Δημιουργία αποθεματικού από τις περικοπές των δαπανών του προϋπολογισμού κατά 10%

ΜΙΣΘΟΙ

Μείωση του μισθολογικού κόστους μέσω της μείωσης των μέσων μισθών στο Δημόσιο, τον ευρύτερο δημόσιο τομέα και την αυτοδιοίκηση και εφαρμογή περικοπών στην απασχόληση. Ζητούν να μη γίνει καμιά νέα πρόσληψη το 2010, αλλά και κατάργηση των κενών θέσεων στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, περιλαμβανομένων των συμβάσεων ορισμένου χρόνου. Τονίζεται δε, ότι δεν πρέπει να αντικατασταθούν οι μόνιμοι υπάλληλοι που συνταξιοδοτούνται.

ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ

Περικοπή των ειδικών επιδομάτων που καταβάλλονται στους υπαλλήλους (περιλαμβανομένων εκείνων που προέρχονται από λογαριασμούς εκτός προϋπολογισμού) του δημόσιου τομέα.

ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ

Υιοθέτηση περικοπών του ανώτατου ορίου των συντάξεων. Επίσης, μέτρα περιορισμού των επικουρικών συντάξεων, όπως και άλλων πρόσθετων παροχών για τους ασφαλισμένους.

ΦΟΡΟΙ

Εφαρμογή προοδευτικής φορολογικής κλίμακας για όλες τις πηγές εισοδήματος και οριζόντια, ενιαία αντιμετώπιση του εισοδήματος, είτε προέρχεται από εργασία είτε από κεφάλαια- όπως έχει ήδη προαναγγείλει η κυβέρνηση.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ

Στη διάρκεια του 2010, η Ελλάδα οφείλει επίσης να προχωρήσει στη μεταρρύθμιση του ασφαλιστικού και συνταξιοδοτικού συστήματος, ώστε αυτό να καταστεί βιώσιμο. Η μεταρρύθμιση θα πρέπει να περιλαμβάνει την προοδευτική αύξηση του ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης τόσο για τους άντρες όσο και για τις γυναίκες και τη μεταβολή του ποσοστού αναπλήρωσης «ώστε να αντικατοπτρίζει καλύτερα τις

εισφορές που έχουν καταβληθεί στη διάρκεια του συνόλου της επαγγελματικής ζωής και να βελτιώνει τη δικαιοσύνη μεταξύ των γενεών»- πράγμα που σημαίνει μείωση των συντάξεων. Επίσης, ζητείται η «εκλογίκευση» του συστήματος ειδικών επιδομάτων των χαμηλοσυνταξιούχων (όπως το ΕΚΑΣ).

ΠΡΟΕΙΣΠΡΑΞΗ

Εισαγωγή προείσπραξης φόρου για τους ελεύθερους επαγγελματίες.

ΠΟΤΑ- ΤΣΙΓΑΡΑ

Αύξηση της φορολογίας στα αλκοολούχα ποτά και τα τσιγάρα σε σύγκριση με τον φόρο που ίσχυε στις 31 Δεκεμβρίου 2009- έχει ήδη υιοθετηθεί από την κυβέρνηση.

ΑΚΙΝΗΤΑ

Επιβολή μόνιμων προστίμων και τελών σε όλα τα ακίνητα με πολεοδομικές παραβάσεις και αύξηση της φορολογίας επί του συνόλου των ακινήτων.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ

Λεπτομερή ανακοίνωση και εφαρμογή της φορολογικής μεταρρύθμισης μέχρι τα τέλη Μαρτίου.

ΚΑΥΣΙΜΑ- Ι.Χ.

Εφόσον το κρίνει απαραίτητο η Ελλάδα, μπορεί να επιβάλει πρόσθετη φορολογία σε αγαθά πολυτελείας, όπως τα ιδιωτικά αυτοκίνητα και να προχωρήσει στην αύξηση της φορολογίας στα καύσιμα.

ΦΟΡΟΑΠΑΛΛΑΓΕΣ

Κατάργηση όλων των εξαιρέσεων και αυτοτελούς φορολόγησης στο φορολογικό σύστημα- σε αντίθεση με τα όσα έχει ανακοινώσει η κυβέρνηση, όπως για παράδειγμα με τους στρατιωτικούς.

ΠΡΟΣΛΗΨΕΙΣ

Η αρχή «προσλαμβάνεται ένας για κάθε πέντε που φεύγουν» θα πρέπει να αρχίσει να εφαρμόζεται ήδη από το 2010, μετά την περίοδο του πλήρους παγώματος των προσλήψεων.

Ασφυκτικές προθεσμίες...

Όπως αναφέρει η απόφαση της Επιτροπής, «η Ελλάδα θα πρέπει να υποβάλει μέχρι τις 16 Μαρτίου μια έκθεση που θα ανακοινώνει τα πρόσθετα μέτρα για τη διασφάλιση των δημοσιονομικών στόχων του 2010». Από εκεί και πέρα, θα υποβάλλονται λεπτομερείς εκθέσεις από τις 15 Μαΐου και μετά, και θα δημοσιοποιούνται. Σε αυτές θα αναφέρεται η πορεία εφαρμογής των μέτρων, αλλά

και επακριβώς οι εξελίξεις ακόμη και στα οικονομικά των δημοσίων επιχειρήσεων και την απασχόληση του δημόσιου τομέα. Ανά τρίμηνο η Επιτροπή και το Συμβούλιο θα εκδίδει την «ετυμηγορία» του, για το κατά πόσον η Ελλάδα συμμορφώνεται στις εντολές **για άγρια λιτότητα**.

Οι στόχοι που, σύμφωνα με τις Βρυξέλλες, πρέπει να υλοποιήσει η κυβέρνηση είναι:

- 1.** Η Ελλάδα πρέπει να εξέλθει από τη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος το αργότερο μέχρι τη λήξη του 2012.
- 2.** Η προσαρμογή θα γίνει μέσω της μείωσης τουλάχιστον κατά 3,5 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ το 2010 και το 2011 και τουλάχιστον 2,5% το 2012.
- 3.** Η προσαρμογή για τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος θα περιλαμβάνει ετήσια διαρθρωτική προσαρμογή που οδηγεί σε ονομαστικό έλλειμμα που δεν ξεπερνά τα 21,270 δισ. ευρώ το 2010, τα 14,170 δισ. ευρώ το 2011 και τα 7,360 δισ. το 2012.
- 4.** Η προσαρμογή για τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος θα περιλαμβάνει διαρθρωτική προσαρμογή που θα οδηγεί σε ετήσια μεταβολή στο συνολικό χρέος που δεν θα υπερβαίνει τα 22,240 δισ. ευρώ το 2010, τα 11,320 δισ. το 2011 και τα 4,510 δισ. το 2012.

Πιο κοντά το ευρώ-σωσίβιο

Το μήνυμα ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν θα αφήσει την Ελλάδα στην τύχη της, αλλά θα της ρίξει ευρώ-σωσίβιο αν χρειαστεί, έγινε χθες σαφές από δηλώσεις αξιωματούχων και δημοσιεύματα του διεθνούς Τύπου. Ωστόσο, η ιδέα δεν έχει πάρει ακόμη οριστική μορφή, ενώ εξακολουθεί να έχει εχθρούς, ιδίως στη Γερμανία. «Η συζήτηση υπάρχει, αλλά συμφωνία δεν υπάρχει ακόμη», σύμφωνα με υψηλόβαθμη πηγή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. «Υπάρχουν παράγοντες που είναι αντίθετοι. Αυτοί υποστηρίζουν ότι για να βάλουν οι Έλληνες μυαλό πρέπει να τους αφήσουμε να πέσουν στον γκρεμό!». Οι πληροφορίες αναφέρουν ότι στους κύκλους αυτών που είναι αντίθετοι περιλαμβάνονται κυρίως Γερμανοί, μέλη της συντηρητικής κυβέρνησης, αλλά και τραπεζίτες, όπως ο διοικητής της Κεντρικής της Τράπεζας κ. Άξελ Βέμπερ, καθώς και ο οικονομικός σύμβουλος της κυβέρνησης και πρώην μέλος του διοικητικού συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας κ. Ο. Ίσινγκ. Ακόμη και η καγκελάρια κ. Α. Μέρκελ φέρεται να εξακολουθεί να έχει επιφυλάξεις, καθώς δεν εμπιστεύεται ότι η Ελλάδα θα πάρει τα απαραίτητα μέτρα λιτότητας, ενώ η δήλωση του υπουργού Οικονομίας και μέλους του συγκυβερνώντος κόμματος των Ελεύθερων Δημοκρατών κ. Ρ. Μπρόντερλε ότι η Ελλάδα δεν δικαιούται τη συμπάθειά του είναι χαρακτηριστική. Αντίθετα, στην κυβέρνηση της Γαλλίας, αλλά και στις άλλες χώρες του μεσογειακού Νότου, με πρώτη τη σοσιαλιστική κυβέρνηση της Ισπανίας, βρίσκονται οι υποστηρικτές της ιδέας. «Κανένα κράτος- μέλος δεν είναι μόνο του», είπε χθες η Γαλλίδα υπουργός Οικονομικών κ. Κ. Λαγκάρντ. «Είμαστε από κοινού υπεύθυνοι». «Παρακαλώ», είπε χθες ο κ. Χ. Αλμούνια. «Η Ελλάδα δεν θα χρεοκοπήσει. Στην ευρωζώνη δεν υπάρχει χρεοκοπία, γιατί με το ενιαίο νόμισμα η πιθανότητα να εξασφαλίσεις χρηματοδότηση στο νόμισμά σου είναι πολύ μεγαλύτερη».

Επιφυλάξεις.

Σύμφωνα πάντως με την υψηλόβαθμη πηγή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ακόμη και οι υποστηρικτές της ιδέας θέλουν να είναι σίγουροι ότι η Ελλάδα «έβαλε μυαλό» και ότι θα πάρει τα σκληρά μέτρα που απαιτούνται.

Ο Γ. Προβόπουλος.

Μέτρα τώρα για να καμφθούν οι πιέσεις των αγορών ζήτησε και ο διοικητής της Τραπέζης της Ελλάδος κ. Γ. Προβόπουλος σε δηλώσεις του κατά τη χθεσινή επίσκεψή του στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κ. Κ. Παπούλια. Μάλιστα, εξέφρασε την αισιοδοξία του για την αποφασιστικότητα του Πρωθυπουργού στο θέμα αυτό. «Οι πιστωτές μας θεωρούν ότι πρέπει να κινηθούμε πολύ πιο γρήγορα, πολύ πιο αποφασιστικά, και αυτό αντανakλάται στα spreads», δήλωσε ο κ. Προβόπουλος. Αναφερόμενος στην πρόσφατη συνάντησή του με τον Πρωθυπουργό είπε ότι «διατράνωσε την αποφασιστικότητά του να χειριστεί με αμεσότητα το ζήτημα αυτό και αυτό δίνει αισιοδοξία. Πιστεύω ότι τα σύννεφα θα αρχίσουν να διαλύονται σύντομα».

Φαϊνάνσιαλ Τάιμς: «Έσχατη λύση η βοήθεια»

Για ευρω-σωσίβιο μιλούν και οι «Φαϊνάνσιαλ Τάιμς». Στο χθεσινό πρωτοσέλιδο δημοσίευσμά τους με τον τίτλο «Η Ε.Ε. δίνει σήμα ότι θα υποστηρίξει την Ελλάδα ως έσχατη λύση», αναφέρεται ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση ξεκαθάρισε (προ)χθες πως δεν θα εγκαταλείψει την Ελλάδα. Η βρετανική εφημερίδα κάνει ιδιαίτερη αναφορά στις δηλώσεις του επιτρόπου Μπαρόζο ότι οι οικονομικές πολιτικές δεν αποτελούν μόνο θέμα εθνικής αλλά και ευρωπαϊκής ανησυχίας και επικαλείται (όπως και η «International Herald Tribune») ανώνυμες υψηλόβαθμες πηγές στους κόλπους της Ε.Ε. πως «η Ελλάδα θα γίνει αποδέκτης έκτακτης βοήθειας με τη συνδρομή κυβερνήσεων της ευρωζώνης και της Κομισιόν αλλά όχι του ΔΝΤ». Πάντως, όπως αναφέρεται χαρακτηριστικά, οι χώρες της ευρωζώνης διστάζουν να πουν πως θα βοηθήσουν την Ελλάδα επειδή κάτι τέτοιο «θα μείωνε τις πιέσεις στην Αθήνα και θα τάραζε τις αγορές». Η Ελλάδα είναι το κύριο θέμα και στην πρώτη σελίδα της χθεσινής «Γουόλ Στριτ Τζέρναλ». Υπό τον τίτλο «Οι Έλληνες εκλιπαρούν τη βοήθεια των αγορών», η εφημερίδα αναφέρει πως η πίεση επί του ελληνικού χρέους εντάθηκε στις διεθνείς χρηματαγορές και οι χώρες της Ευρώπης αποδύθηκαν σε αγώνα δρόμου για να ανακοινώσουν μέτρα δημοσιονομικής πειθαρχίας. Η εφημερίδα φιλοξενεί και συνέντευξη του Γ. Παπακωνσταντίνου από το Νταβός.

4 ΣΕΝΑΡΙΑ ΓΙΑ ΕΥΡΩ-ΒΟΗΘΕΙΑ

Ευρω-ομόλογο
Αγορά ελληνικών ομολόγων από μέλη της ευρωζώνης
Πρόωρη εκταμίευση κοινοτικών προγραμμάτων (ΕΣΠΑ)
Δάνειο από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων

Πηγή: «Τα Νέα». 30/1/2010